

Seprű és Kereszt

I. II.

III. IV.

V. VI.

VII. VIII.

IX. X.

XI. XII.

XIII. XIV.

Kassai Balázs János

Miskolc, 2019.

Seprű és Kereszt

Kassai Balázs János

Édesanyámnak és atyai unokafivérének.

Miskolc, 2019.

Kassai Balázs János.

I. fejezet

Már pirkadt mikor az erős vonású ember felesége mellől kikelt az ágyból, aki ennek hatására egy mélysóhajú hmm... hanggal válaszolt, majd másik oldalára fordult. Fáradt volt, az előző napokban mindent előkészített férjének, akinek semmi más dolga nem volt, mint megmosakodni, szép komótosan felöltözni, és számba venni, hogy a portán minden rendben van-e. Valamint az elkövetkezendő napok teendőit megbeszélni Kötéllal, aki egy igen jó vágású kan komondor volt.

Kötél mindig elkísérte gazdáját ezekre a hosszú távollétekre. Elvégre a falu juhászának kutyájaként a nyári időszak mi másról is szólhatna, ha nem erről.

Az ifjú őrző egy amolyan viszontlátásra vakkantással fordult idősödő anyja és az otthon maradottak felé.

- Megvan minden, úgy hiszem. – Mondta, csókot nyomva felesége arcára. – Tudjátok, hol találtok minket. A falu határában leszünk, ahogy mindig. Téged Erzsikém az iskola végeztével várlak.

- Megyek Édesapám, bár már ott lehetnék.

A juhász ember megölelte kislányát és csókot adott feje búbjára. Majd vállára vetette batyuját felemelte botját és Kötéllal az oldalán útnak indult.

A nyáj portáról- portára szépen gyarapodott, voltak közöttük ismerős arcok és új jövevények is, de mindent összevetve az idei állomány még kisebb volt, mint a tavalyi. Pedig már az sem volt valami nagy eresztés.

- No, mindegy, ez van. Nincs mit tenni, csinálni kell így is-úgy is. Örüljünk, hogy van munka, nem igaz Kötél. – Mondta, megsimogatva bozontos barátja kobakját.

Lassan haladtak, a juhokat nem is nagyon kellett terelni, szinte már maguktól tudták, hogy merre kell menni. A

fehér komondor büszkén figyelő tekintettel sétált mellettük.

László – Merthogy a juhász becsületes neve ez. – komótosan tette egyik lábát a másik után, és csak egy-egy határozott utasítással tette bizonyossá a nyáj számára, hogy bizony ő is itt van.

A tisztásra érve László rögvest hozzálátott az „örhelye” helyreállításához. mert ami azt illeti az előző év viharai igencsak megviselték a kis épületet. Eközben a juhok szépen szétszéledtek a legelőn Kötél biztonságot adó éberségével betakarva.

- No, itt még megtoldjuk... uh, a kutya mindenit! Ez az! Tán jobb, is mint a tavalyi! – Mondta és elégedetten leült.

A következő napokban alaposan megfigyelte nyája tagjait. Megnézte küllemüket, patáikat, állapotukat. És hozzá látott jól megszokott gondozásuknak. Idén különösen nagy figyelmet fordított a leendő anyaállatok gondozására, hiszen most óriási jelentősége van minden borjú születésének.

A falu közel volt ugyan, de nem bíbelődtek a hazahajtással, viszont így a juhásznak minden reggel volt szerencséje emberekkel találkozni. Mert az egyezség úgy szólt, hogy a faluból nap, mint nap más gazda küldet számára – na meg Kötél számára is – a megfelelő mennyiségű élelmet. Lászlónak ez így tökéletesen megfelelt, hiszen a fizetség mellé még ételt is kap, így több ideje van az állatokkal foglalkozni.

A közeli patakra jártak itatni, az éjszaka után ez számított a második leg feszültebb időszaknak. Kutya és gazdája mind erősen kémlelte a környéket ismeretlen mozgás után kutatva.

- Semmi, hál Istennek! Mehetünk, gyerünk - gyerünk!

László a delelési időt és az estéket a legtöbb esetben faragással és töprengéssel töltötte. Az esti tűz lángcsóváit figyelve tudott leginkább elmélyedni gondolatiban. Eközben a kezében a kés járt jobbra, balra. Olykor úgy, mintha magától közlekedne. László épp a vasárnapi miséken járt gondolatban és próbált visszaemlékezni Jézus

Urunk keresztfán lévő alakjára melynek félkész kicsinyített változata volt a kezében. Elakadt, úgy érezte túl fáradt ahhoz, hogy folytassa.

- Holnap is van nap, nem igaz? – Azzal letette a faragványt, subájába burkolózott és aludni tért.

Másnap hajnalban Kötél éktelen ugatása rázta meg a tájat. László is fölriadt amúgy sem túl mély álmából. Rögevést botjáért kapott és a hang irányába kezdett futni. Az egyik várandós állat lába megsérült az éjjel, hogy, hogyan azt senki sem tudja. Az állat bégetett, Kötél pedig mellette állt és ugatott.

László visszaroht a tarisznyájáért, és kapkodó mozdulatokkal szedte össze a szükséges eszközöket. A sérült juh közelében szájába vett valami fűfélét és rágni kezdte. Két botot és vékony kötelet is hozott magával. Vízzel kitisztította a sebet, kivette a szájából a növénymasszát, majd az állat sebébe simította. Bekötötte és két méretre vágott fadarabbal megtámasztotta.

- Fel fogsz épülni. Minden rendben lesz!

Reggel az ételt hozó fiúcskával megüzent egy napszámosért, akivel óvatosan a tűz mellé vitték a jerkét. Lászlónak az volt az elgondolása, hogy amíg a többi állattal itatáson vannak addig ezt majd a tűz megvédi az esetleges ragadozóktól. Haramiák meg erre nem járnak, mivel félnek Kötéltől és a hozzá hasonló jószágoktól.

Mindig vitt a sérült állatnak inni, sosem felejtkezett meg róla. A lábát minden nap leellenőrizte. A kötést és a pakolást is lecserélte.

- Mint a lassú víz. Napról napra jobb. Nemsokára rendbe jössz! – Mondta, egy elégedett mosollyal az arcán.

A fészület szinte teljesen készen volt már, mikor a jól megszokott egy ételhordó ember helyett, kettőt pillantott meg a falu felől közeledni. Erzsike volt az.

- Így telik az idő, nahát! Máris eljöttél!

- Jöttem, ahogy megbeszéltük! Segítek neked egy kicsit!

A juhász elmosolyodott és megsimogatta Erzsike arcát.

- No, gyere, körbe vezetlek! Ez itt mind a falué. Legelő és jóság egyaránt. Amott lenn a kalyibám mellette a tűzrakó helyel. Amoda meg az állatokat visszük itatni.

- És melyik az, aminek baja volt? Mondták a faluba, hogy ápolnod kellett.

- Ez, ni! Amott a borjúval. nézd csak a lábát még mindig nem nőtte be teljesen a szőr.

- Mit csinált vele Édesapám!

- Mit - mit, hát meggyógyítottam mindenféle jóval, amit itt a legelőn csak találni lehet. Rátettem a lábára és bekötöttem. És minden nap hoztam neki friss vizet az itatóhelyről. No de most már beszéljünk a te feladatodról kislányom.

- Igen apám! – Mondta a csillogó tekintetű gyermek.

- Ezt a három anyát a gondjaidra bízom. Ne félj, szelídek nem bántanak. Te fogod megfejni őket és a tejet odahozni nekem a viskóhoz. Gyere, megmutatom, hogy kell!

Azzal egy fatálat betolt az egyik anyaállat alá és értő mozdulatokkal, szép lassan, hogy a kislánynak legyen ideje megnézni hozzálátott.

- Így ni! Ennyi az egész. Próbáld meg!

Erzsike nagyon izgatott lett! Hallotta az állat szuszogását és nagyon óvatosan benyúlt a juh hasa alá. Ahogy megérintette az állatot, az egy kicsit megmozdult, de hagyta magát. Sikerült! Ez az érzés hatalmas sóhaj kíséretében ült ki a kislány arcára.

- És kötél, hol van Kötél, amióta üdvözlésemre sietett nem is láttam.

- Ott fekszik a nyáj szélén. Pihen. Most hagyd őt, majd később játszol vele.

- Rendben... - Hajtotta le fejét a kislány. – Jaj, még el nem felejttem, ezt édesanya küldte édesapának. – Erzsike egy kis lekváros bödönt vett elő a tarisznyájából.

- Köszönöm! Majd együtt megesszük. – Mondta, kezében forgatva a lekvárt. Elmerengett. – Édesanyád, hogy van?

- Jól, csak kicsit szomorú, hogy én is eljöttem hazulról. De mondtam neki ne izguljon, nem sok idő múlva újra itthon leszek.

- Na, jól van akkor, örülök, hogy minden rendben van! –
Mondta László.

Egyik nap következett a másik után. Már a fejés is úgy ment, mintha Erzsike világ életében ezt csinálta volna. Itatáskor természetesen ő is ment, de nem értette, hogy miért lesz ettől a korán sem oly nehéz művelettől ideges édesapja.

- Figyelj! Sosem tudhatod, mi van a túlparton.

Erzsike nem szólt, bár nem értette. Ugyan mi lehet olyan veszedelmes, mikor elég sokáig el lehet látni.

Minden rendben volt, indulhattak visszafelé. Erzsike három jerkéjét kísérte, míg Kötél pedig őt magát. Természetesen mindannyian figyeltek apja jelzéseire. Így vonult békésen a karaván semmitől sem zavartatva.

Egyik este, úgy gondolták most már igazán itt az ideje megkóstolni azt a lekvárt. A kislány lelkesen kereste elő ezt a kincset, és arra gondolt, gyorsan vág is két nagy karéj kenyeret, amíg édesapja a tűzzel foglalatoskodik.

Így is lett. Jóízűen falatoztak, aztán nyugovóra tértek.

Az éjszaka csendes volt, csak a fák susogását és olykor-olykor a csengettyű elhaló hangját lehetett hallani. Amely időként véletlenszerűen megszólal.

- Ébredj! – Guggolt le László a lánya mellé, akit halk, de határozott szavakkal igyekezett felébreszteni. – Be a viskóba, most! Valami van itt!

Kötél ugatott az állatok nyugtalanok voltak, a kislány amint felocsúdott álmából azonnal végrehajtotta apja utasításit. Érezte ez nem tréfadolog. Az ágak résein keresztül figyelte mi történik körülötte.

- Toportyánféreg! Ott – ott! Kötél kapd el! – Hangzott az utasítás Lászlótól, miközben igyekezett követni a komondor mozgását.

A nagytestű juhászkutya kellő határozottsággal párosulva vette tudomásul a feladatot. Zsinóros szőre csak úgy lobogott utána, Majd egy szökelléssel utánakapott a ragadozónak, aki rémülten harapott a háta mögé. A komondor nem eresztette, akárhogy vergődött, forgolódott, harapott. Csak úgy porzott körülöttük a föld. Majd erő nem volt már, se birkózás, csak az éles jajveszékelés maradt.

László, mikor odaért, látta, hogy hű társa fogai között a betolakodóval, már csak az utasításra vár. Az említett ragadozó fajtájának egyik nagy példánya volt. A juhász már el is képzelte, hogyan is lehetne hasznosítani az állat bundáját, majd ebben a pillanatban eszébe jutott, hogy kislánya a viskóból valószínűleg szem és fültanúja az egész eseménynek. Azt meg semmiképpen sem szeretne volna, hogy Erzsikének végig kelljen néznie az állat megölését. Ezért félhalkan, de erőteljesen, csak ennyit mondott:

- Engedd el!

A vad rivális mintha soha ott sem lett volna, olyan gyorsan futott az éjszaka sötétjébe. A juhász pedig odaguggolt kutyájához és megbeszélte vele, hogy ezt most miért is csinálták így tulajdonképpen. És az eszmecsere közben megnézte barátja harci sebeit, melyet az aranysakál okozott vergődő küzdelmében.

- Apa! Jól vagy? – Tépte föl az ajtót a rémült kislány.

- Igen, minden rendben! – Ölelte meg gyermekét a juhász. – De most kérlek, menj vissza a kalyibába, mindjárt megyek utánad én is.

- Jaj, úgy féltem apa! És- és Kötél? Mi baja lett Kötélnek?

- Semmi komoly, majd kiheveri. Űgyes nagylány voltál, büszke vagyok rád! – Pusztit nyomott Erzsike homlokára. – És most kérlek, tedd, amit mondtam!

A kislány a viskóban aludt, vagy legalábbis úgy tett, az ajtó nyitva volt, az ajtó mellett a tűznél ült László és virasztott. Kötél pedig látótávolságban nyalogatta sebeit.

Másnap a kislány már korán felkelt. Ahogy előbújt, látta, hogy édesapja Kötél sebeit vizsgálja és alaposan megtisztogatja. Minden mozdulatában benne volt a bölcsesség, a határozottság és a türelem. Erzsi is odament hozzájuk, a reggeli köszönésen kívül nem szólt, kíváncsian figyelte mi történik. A kutya nem mozdult, lihegve tűrte a gyógyítást.

- Gyere, emeld meg a talpát! – Mondta László kislányának, és átölelte kutyáját. – Van rajta sérülés?

- Nem, nincs.

- Nézd meg a többit is, majd én tartom!

- Ezen sincs!

- Akkor jó! Na, rendben is vagyunk Öreg harcos. Ugye nem is volt olyan vészes? – Mondta a juhász és megsimogatta a kutya fejét.

A kislány annyira el volt bűvölve a látottaktól, hogy még kérdezni is elfelejtett. Volt számára valami varázslatos ebben a szeretetteljes, ám de határozott gondoskodásban,

amit látott. Büszke volt tetteire, hogy ő is segített, hogy részese lehetett Kötél gyógyításának.

- Köszönöm kislányom! Ügyes voltál!

- Szívesen tettem, igazán! – Mondta Erzsike, és észrevétlenül kihúzta magát. – Megyek, megnézem a bárányokat. Lassan itt lesznek az étellel.

- Büszke vagyok rád! De meg kell értened, hogy most jobb lesz, ha hazamész. Egy ilyen éjszaka után szeretném, ha a saját ágyadban aludnál. Tudom, hogy nehéz éjszakád volt, hallottam a nyöszörgésedet. Többször zaklatottan beszéltél álmodban. Szeretném, ha anyád mellett maradnál, és megmondanád neki, hogy nemsokára megyek én is.

- De...

- Amit mondtam, megmondtam! – Határozott tekintettel nézett kislányára László.

- Igen Apám! – Sütötte le szemét Erzsike.

- Jól van, okos kislány vagy! Hidd el, nemsokára találkozunk otthon!

László szavatartó ember lévén, az ételt hozó fiatalemberrel hazakísértette Erzsikét az édesanyjához. A kislány otthon az anyjának részletesen elmesélte, mit is csináltak kinn a legelőn, hogyan segített az apjának és, hogy tulajdonképpen miért is kellett hazajönnie.

- És képzeld... képzelje édesanyám együtt gyógyítottuk meg a viaskodás éjszakája után Kötelet is! Édesanyám én segíteni akarok! Jót akarok tenni, gyógyítani, ápolni! Segíteni. Segíteni mindenkin!

- Hohó, mindenkin? - Mosolyodott el édesanyja. – Mindenkin nem lehet segíteni, ahhoz egy egész élet kevés lenne... de jót tenni és helyesen cselekedni, na, az a nagy tudomány! – Mondta, és magához ölelte gyermekét. – Örülök, hogy épségben hazajöttél Erzsike, én erős kislányom! – És megpuszilta gyermeke feje búbját.

II. fejezet

A konyhában csak úgy izzott a levegő a parázsló beszélgetéstől.

- Azt a nőt akarod te feleségül venni! Azt, hát az egy kuruzsló, egy szélhámós, egy boszorkány!

- Nem boszorkány az Anyjok, hanem bába. – Szólt közbe csendesen a háborgó asszony férje.

- Bánom is én! – Mondta az asszony. – Múltkor is a komám asszonnyal mit művelt, majdnem ott maradt szegény!

- Hát ezt meg honnan tetszik tudni? – Kérdezte az ifjú vőlegény jelölt kissé emelt hangon.

- Mondták. – Válaszolta édesanyja.

- Mondták- mondták! A pletyka gyorsabban terjed itt, mint bármiféle nyavalya. Azért nem kell minden szóbeszédet elhinni. – Mondta a férj.

- Ez igaz, anyám is tudja, mennyi mindent beszélnek az emberek. Egyébként is az Öreg bába szerint az asszony Erzsikének köszönheti az életét, ugyanis a gyermek nem volt megfelelő helyzetben. Tudom. – Mondta a fiú.

- Ugyan honnan? – Kérdezte az anya.

- Komám urammal futottam össze a minap, ő mondta. – Hangzott a szigorú válasz, a határozott fiútól.

- Na, hát ő már csak tudja, nem? – Szólt békésen az apa. – Áldásom rátok Lajos fiam, de aztán ne hozzál rám szégyent! – Csapott az asztalra határozottan az öreg, majd elmosolyodott.

Ezzel a határozottsággal a fiú anyja sem tudott mit kezdeni, így ő is rábólintott.

Az esküvőre az öreg bábához való kötődése miatt a fél falu hivatalos volt. Aki ha úgy vesszük a menyasszony

tanítómestere volt. Minden egyszerűen és szépen zajlott le, evangélikus szertartás szerint. Azt az egy apróságot leszámítva, hogy a násznép között a pletyka oly sebesen terjedt, mint a pestis:

- Te, igencsak szép ez a menyasszony, de nem szabad ám hinni a szemünknek. Elkápráztat bennünket. Komaasszonyát is majdnem megölte, miközben gyermekét segítette a világra... - Mondta a násznép egyik tagja.

- Igaz – igaz. Én is hallottam, félelmetes dolog ez, de békét kell hagyni neki, mert ha az öreg meghal, nem lesz más bába csak ő. Meg egyébként is, még a végén rontást hoz ránk. – Mondta a másik.

- Hallgassanak már el kentek! Isten házában ülünk, csönd legyen. Egyébként pedig a gyermek szépen cseperedik és az asszony is él. Nem így van urak! – Szólt rájuk a feszes tekintetű csizmadiamester, aki nem hogy a falujában, de a környező falvakban is nagy tiszteletnek örvendett.

A két férfi nem szólt, leszegett fejjel bámulták a padlót. A csizmadiamester, csak sóhajtott egyet és figyelte tovább a szertartást.

Az eskütétel után a pletykák elhalkultak, és a gratulációk következtek. A férj és feleség boldogan lépett ki a templom kapuján.

Az öreg bába pár héttel később Erdélybe utazott. Ezzel hátrahagyva az egész falut Erzsikének, azaz most már Németh Lajosnénak:

- Lányom, most már mindent tudsz... Ne feledd a doktor Szombathelyen vár a vizsgatételre. – Mondta az öreg bába.

- Tudom, egy hét múlva. – Mondta könnyes szemekkel Erzsébet.

- Így van. Most búcsúzom gyermekem. Szeretném, ha tudnád, hogy büszkévé tettél. Így mesélek majd odahaza egy lányról, aki nem ismer elveszett helyzetet.

Megölelték egymást, majd az öreg hölgy sóhajtott egyet és elindult Erdélyország felé.

- Így történt Lajos... - Mesélte az asztalnál ülve Erzsike.

- Hát, ha így történt, akkor legyél büszke, és emelt fővel menj tovább! – Mondta Lajos.

- Te is tudod, milyen pletykák terjengnek rólam, amit a fél falu el is hisz.

- De a másik fele nem, és ez a lényeg! – Nézett határozott tekintettel Lajos. – És egy hét múlva Szombathelyen minden kétség szétoszlik majd.

- Legyen igazad Lajosom! Legyen igazad...

A szombathelyi bábaképző intézet grandiózus épületétől nem messze volt az igazolást kiállító orvos rendelője. De mielőtt ez megtörténhetne, el kell végezni a tanfolyamot. Erzsébet nagyot sóhajtott, majd belépett a kapun. A doktor szobája egyszerűen berendezett helység volt, nélkülözte a felesleges giccsset. Hüen tükrözte ezzel magának a szoba lakójának is, mind jellemét, mind pedig külső ki-

nézetét. Egy teljesen kopasz hajlott hátú úr, fehér ingben. És mindemellett nagyon udvarias volt, helytel kínafta Erzsikét, és szépen részletesen kikérdezte őt eddigi tapasztalatairól. Tevékenységeiről az öreg bába mellett, akit történetesen ő maga is személyesen ismer. Majd ezt követően elmondta neki, hogy az elkövetkezendő tíz napban mindenhova vele kell mennie – Már ami a munkát illeti. – és a segítenie kell, és hogy ne aggódjék, az elméleti tudást sem szorítják háttérbe. Majd annak is meg lesz a helye és ideje. Továbbá mondta azt is, hogy mindez idő alatt hol lesz a szállása, és hogyha minden jól alakul, akkor megkapja tőle az igazoló papírt.

Az ifjú Németh Lajosné nagyon izgult, de igyekezett tudása legjavát adni, végig koncentráltan, és összeszedetten. A hajlott hátú doktor teljesen természetesnek vette, hogy ott van vele egy segítő ember. Ebből adódóan ő egy cseppet sem volt zavarban a kialakult helyzetben.

A nyolcadik napon aztán különös esethez hívták őket. Egy polgári lakás utolsó lépcsőfokán a hátsó felére esett

egy állapotos asszony, kinek még nem lett volna itt az ideje, de az ütődés beindította a szülés folyamatát.

A doktor és a bába már az egyik polgári lakás szobájában kényelmes ülőalkalmatosságra helyezve találkoztak a félelemtől elsápadt asszonnyal. Az orvos rendkívül higgadtan kérdezte:

- Mi történt asszonyom?

- Nem tudom... csak arra emlékszem, hogy egyik pillanatról a másikra a lépcsőn ülve találtam magam, és nagyon megfájdultam itt. – A derekára mutatott. – Aztán pár perccel később már bent voltam a szobába, a szomszédságból hárman is a segítségemre siettek.

Az orvos egyetértően bólintott.

- Némethné kisasszony jöjjön, kérem! – Erzsébet megtámasztotta a hölgyet. – Ne ijedjen meg kérem, most meg fogom vizsgálni, minden rendben lesz, meglátja. Visszatérő fájdalom van, ezen a nagy fájdalomon kívül? – Az orvos a beszélgetés közben, folyamatosan a szülésre uta-

ló jeleket kutatta és megvizsgálta az ütődés helyét, melyet egy nagy piros folt jelzett.

- Igen kérem, tompa fájdalmat is érzek. Olyan időnként rám rontó módon. – Mondta a hölgy.

- Értem, - Mondta az orvos. - megbocsát, egy percre kérem.

A bábával óvatosan elengedték az asszonyt és félrehajoltak.

- Na, mit gondol kisasszony? – Kérdezte az orvos.

Erzsébet határozott választ adott:

- Doktor Úr kérem, úgy gondolom várunk, kell!

- Helyes meglátás. Várunk. De addig is, amíg várunk, ellátjuk a kisasszony derekát. De kérem akár, hogy is alakuljon, a dolog ne legyen fióknyitogatás. – Mondta csendesen a doktor.

- Rendben kérem. Úgy lesz, kérem. – Mondta Erzsébet.

Így is történt, óvatosan bekenték az asszony derekát egy olyan balzsammal, ami kis idő múlva enyhítette a fájdalmát. És vártak. 3 óra elteltével a fájdalmak egyre sűrűbbé és intenzívebbé váltak. Mindig Erzsébet ment ellenőrizni a változásokat. a doktor pedig türelmesen várt.

- Úgy vélem eljött az idő Doktor Úr. – Mondta a bába, miután látogatást tett a vajúdjó asszony szobájában.

- Rendben van. Akkor kezdjük. – Hangzott a válasz egybekötve egy nagy sóhajjal, ami a vendégmarasztaló szék-ből való kikecmergésnek volt köszönhető.

A doktor titkon reménykedett, hogy elmúlnak a fájások és a gyermek ad még nekik pár napot, de nem volt mit tenni, most már így van. Végig kell csinálni!

A nagy ijedségtől eltekintve a szülés zökkenőmentes volt. Azt leszámítva persze, hogy túl korán történt. Az újszülött kisfiú vékony és picike volt. De élt. Pétert, mert, hogy édesanyja így szólította meg a gyermeket, megmosdatták és pólýába tették. Méreteit leszámítva mindenre úgy reagált, ahogy egy kisbabától azt várni lehet. A

háziak nagyon megköszönték a türelmet és a segítséget. A doktor homlokán a ráncok kisimultak, a bába arca pedig lassacskán mosolygóssá vált.

A rendelő felé sétálva megbeszélték az eset részleteit és, hogy milyen összefüggésekre kell figyelni ilyenkor. A szobába lépve a doktor nyugodt hangon csak ennyit mondott:

- Készen vagyunk.

Két nap múlva ott volt az aláírás a papíron.

III. fejezet

Erzsike nehezen hajolt az asztal fölött. Soká tartott, míg megtalálta a legkevésbé kényelmetlen testhelyzetet. Homloka gyöngyözött, keze járt. Az öreg bútor rég adott már támasztékot levélpapírnak. Nagy gondossággal igyekezett megfogalmazni a sorokat, melyeket egykori mesterének szánt. Egyoldalú levelezés volt ez. Tudta, hogy soha nem fog választ kapni. De bízott benne, hogy a pontos címzés következtében eljut hozzá az üzenet és ott a messzi erdőn túli területen felolvassa majd azt valaki. Ha még él egyáltalán az öreg bába... de miért ne élne, hiszen nem kapott ennek ellenkezőjéről értesítést, vagy levelet. Így, rendszertelenül ugyan, de rendületlenül írta a leveleket. Mindig kiragadva egy-egy témát annak vezérfonalául. Most például saját állapotosságának mikéntjéről és hogyanjáról. Valamint arról, hogy édesanyja és anyósa

is bejelentette, hogy a szülésnél majd ők segítenek. Így minden bizonyal mindketten ott lesznek az unoka születésénél. Hiába erősködött, hogy szóljanak a szomszédos bábának. Mondván ők is megcsinálják azt legalább úgy, ha nem jobban. Köztünk szólva kicsit tartott tőle mi lesz ebből, hiszen anyósa még nem is oly régen boszorkánynak tartotta. Csak a cédula megszerzése után volt hajlandó felismerni azt a tényt, hogy ez adott esetben másképp is lehet. Nehezen faragta a mondatokat, kicsit szakmailag, kicsit bátortalanul. Időnként úgy mintha ő maga egy harmadik személy lenne.

A baba sokat nyugtalankodott. Ez érthető hisz már igazán csak szűkös volt számára a hely. Így a levél írásában is sokszor meg kellett állni. De Erzsike ezt az időt is felhasználta, hogy tovább fűzhesse gondolatait. Most épp arról elmélkedett, hogy talán mégis csak írni kéne az öreg doktornak, hátha ő jobban tud hatni az édes anyjára. Ezt a gondolatot is papírra vetette, és mialatt ezt tette, egyre inkább megerősödött benne az elképzelés helyesége.

- Igen, így jó lesz! – Nézett végig elégedetten a papíron. Még egy aláírás és már kész is.

Akkurátus mozdulatokkal összehajtotta, és az asztal inenső szélére tolta, hogy el ne felejtse férjének odaadni. Ő intézte a levelekkel kapcsolatos ügyeket, mióta Erzsi ilyen szépen kikerekedett.

Már minden készen állt a gyermek fogadására, semmit nem bíztak a véletlenre. A család ódzkodva ugyan, de beleegyezett abba, hogy a hajlott hátú öregúr, mert ők már csak így emlegették, vezesse le a szülést. A doktorúrnak mindössze egy kikötése volt, hogy erre Szombathelyen kerüljön sor. A családnak ez nagy fejtörést okozott, hogy ilyen állapotban merjék-e vállalni az utat. Végül úgy döntöttek nekiindulnak. Az út kifejezetten nyugodt, és a körülményekhez képest kényelmes volt, köszönhetően a sok ruhának és takarónak, amit magukkal vittek.

A zötykölődés meghozta hatását, hiszen még csak pár napja tartózkodtak a városban, amikor Erzsike édesanyja

lihegve rontott be a doktorúr szobájába. Az orvos nyugodtan nézett föl a papírjaiból, majd a szemüvegét megigazítva csak ennyit mondott:

- Úgy hiszem, eljött az idő.

- Így van Doktor Úr, ahogy mondani tetszik. – Lihegte a leendő nagymama.

- Ne tessék aggódni, minden rendben lesz! Indulhatunk!
– Mondta az orvos.

Pár órával később a legifjabb Németh fiú minden különösebb fennakadás nélkül látta meg a napvilágot. Erzsike végtelenül leizzadva, kimerülten, ámde mégis boldogan pihegett a szobában. Az orvos a mellé kirendelt bábata-nonccal együtt elvégezte a szükséges vizsgálatokat, majd kiment az udvarra, és elégedetten pőfékelte pipáját.

Az egész családot büszkeség fogta el, immáron a kis Erzsiből is anya lett.

IV. fejezet

Az uradalomban minden rendben volt, még annak ellenére is, hogy gazdái igen ritkán látogattak haza, leginkább a nyári időszakot érezték erre alkalmasnak. A király halála óta nagy fordulatot vettek az események. Az ifjú herceg, mint kijelölt örökös, gyárat és tejüzemet működtetett a környéken, melyet a nyári lak elfoglalása idején szeretett önnön maga szemrevételezni. A nép szerette őt. A vár falai között pedig az 1921 októberében történt szomorú események után ismét étellel teli gyerekkacajokat lehetett hallani.

Személyzete egész évben kézben tartotta a birtok ügyeit. Még messzi földről érkező kertészek is nap, mint nap dolgoztak azért, hogy az angol kert fokozatosan egyre színesebb, változatosabb legyen. A Várúr szeretett a fák árnyékában gondolkodni gazdaságról, a nagypolitika

eseményeiről, családról és minden egyébről. A levelek susogása jótékonyan hatott rá. Épp a plébániatemplom újjáépítési munkálatairól szóló beszámolót olvasta, melyet igen részletesen fogalmaztak meg számára. Elégedetten bólintott. Majd akkurátusan összehajtotta és zsebre tette a papírost.

Másnap reggel erdőmesterével találkozott, aki a vadállomány alakulásáról és a vadászati lehetőségekről tájékoztatta. A herceg figyelmesen hallgatta a mester urat és oly annyira átélte mondandóját, hogy képzeletben már ott volt a banyafák között, és várta a felbukkanó vad sejtelmes képét a távolban.

- Tudja, Főméltóságú Uram, azt mondják, ha az ember körbe járja ezeket a kidőlt fákat éjfélkor, akkor három kívánsága teljesül? – Mondta derűs arccal az erdőmester.

- Nocsak, akkor ennek hamarosan a végére járok! Köszönöm a beszámolóját mester uram! Hamarosan újra találkozunk. – Mosolyodott el a Herceg és kezét nyújtott.

A Várúr gyermekei nagy érdeklődéssel hallgatták édesapjuktól a kívánságokat teljesítő fák történetét és gyorsan meg is beszéltek egymással, hogy ki mit kívánna, ha úgy lenne...

A várnép egyik tagja fültanúja volt ennek a beszélgetésnek és gondolta ő is elmondja ezt a kedves történetet a gyermekeinek. Aztán már az iskolában is mindenki erről mesélt. Volt, aki tudta volt, aki most hallotta először. Volt, aki hitte és volt, aki nem.

Teltek a napok. Végül két fiatal fiú úgy döntött, ők bizony elmennek ebbe a bizonyos erdőbe. Természetesen teljes titokban. Felkészültek voltak, jól ismerték a környéket, az egyikük apja még vadászni is szokott olykor-olykor, így fegyvert is találtak maguknak. Na de a másik ifjút sem kellett féltetni, ő apja egyik lovát kötötte el, hogy megrövidítsék az útjukat. Nem nyújtottak szokatlan látványt a városból kifelé tartó sihederek. Így azon kívül, hogy egy – egy jóindulatú kérdésre, amely az úti célt hivatott megtudakolni, cseles kitérő választ adtak, nem különösebben foglalkoztak velük.

Este volt már mire az erdő határába értek. A szél csípősen fújt, a fáklyaláng majdhogynem hanyatt vágta magát. Az ifjak rendületlenül haladtak befelé, kezüket szorosan a fegyveren tartva. Majd óriási recsegés kíséretében egy faág hullott le közvetlenül mellettük, melynek következtében a lovuk felágaskodott és irányíthatatlanul vágatni kezdett. A fiúk lelapulva próbálták megnyugtatni hátasukat. Nagy küzdelmek árán ez sikerült is. Na meg némi lovaglós tudás sem ártott hozzá, amellyel szerencsére rendelkezett az egyik fiatalember. De mire fujtató paripájuk megállt fogalmuk sem volt, hogy tulajdonképpen merre is vannak. Eltévedtek.

A jegyző az audiencián nehezen fogalmazta meg mondanóját, idegességében gondolatai ide-oda cikáztak. Beszélt gyermekcsínyről, ló és vadászfegyverrelről, valamint szemtanúkról, akik azt állítják, hogy az említett fiatalok az erdő felé vették az irányt. De elmondásuk szerint fegyvert nem láttak náluk.

A herceg igyekezett nyugtatni a jegyző urat, miközben figyelmesen hallgatta beszámolóját. Biztosította arról,

hogy minden lehetséges segítséget megad, amivel előremozdíthatja a fiatalok megtalálásának ügyét.

Utasította vadászait és hajtóit, hogy a legkiválóbb kopók kíséretében támogassák a keresést. Az erdő csak úgy zengett a gyerekek neveit kiabáló emberektől. Csatárláncban, szélesebb legyezőt formálva haladtak előre. A patanyomokat fellelve nem sokkal később megtalálták az eltévelyedett állatot. A gyerekek sehol. Folytatták a keresést és a hátast vitték magukkal. Az egyik kutya hirtelen szagot fogott és eszeveszett rohanásba kezdett, majd megállt és az egyik tölgy koronája felé fordult és csaholt. A rémült fiatalok, úgy érezték nagyobb biztonságban lesznek, ha felmásznak egy fára. Ennek köszönhetően a nagy ijedtségen és pár horzsoláson kívül semmi bajuk nem lett.

Volt nagy öröm és nyakba borulás. A fiúk lóháton, mint a nagyurak, vadászok díszkíséretében hagyták el a rengeteget. Útközben elhaladva egy-egy banyafa mellett. Tekintetüket mélyen beléje szegezték, mintha mondanának neki valamit.

V. fejezet

Az özvegy Báróné csendesen sétálgatott a kastély folyosóján, a falon lévő portrékat nézegetve. Néha sóhajtott, és komótosan haladt tovább. Ilyenkor időnként, egy kicsit angol úrhölgynek is érezte magát. Köszönhetően az építész ez irányú törekvésének. Sötét volt már, gyertyával kellett világítani. Hajdan volt férje arcképe előtt a láng táncolni kezdett egy pillanatra. A Báróné tekintetét az arc irányába mozdította, szeme csillogott és egy könnycsepp gördült le arcáról. Üdvözölte egykori szerelmét. Pár mondattal összefoglalta az elmúlt időszak eseményeit és léptei alig hallható kopogása közben a hálószoza felé vette az irányt.

Reggel az ezüsttálcán egy levél várta. A pecsét ismerős, még akkor is, ha csak ritka vendég volt a neki címzett írásokon. A Hercegné írt neki. Izgatottan törte föl, hiszen

egy ilyen magas rangú személy nem szokott csak úgy levelet írni.

A kimért és rendkívül udvarias bevezető után, melyben a levél írója a Báróné hogylétéről érdeklődött, valamint egy két szóval a birtok állapotáról, a betűk szép lassan átkúsztak a lényeg felé tartó ösvényre. Itt a főméltóságú asszony arról érdeklődött, hogy ama kiváló kölyköket világra hozó vadászkutyájának várható-e gyarapodása a közeljövőben. Mert amennyiben igen, akkor ő igényt tartana két kiskutyára az alomból.

És ennek kapcsán elmesélt egy nemrégiben megesett történetet. Legendát kergető eltévedt fiúkról, akiket ennek a bizonyos vadászkutyának a kölyke talált meg.

A levél amilyen udvariasan kezdődött, olyan udvariasan záródott, kiegészítve egy meghívással, melyben a Hercegné szeretettel várja őt sárvári rezidenciájukra.

A Báróné többször elolvasta a levelet és mély töprengésbe esett. Az elveszett fiúk egyikének vezetékeve ismerősen csengett számára:

- Vér... Vér Péter.

Megkérdezte a személyzet mindet tudó irányítóját, aki történetesen helyi volt.

- Méltóságos asszony ez az a fiúcska, aki miatt majdnem boszorkányperbe keveredett a falu. Tetszik tudni igen nehezen született meg, Némethné segítette a világra, aki sok vita után végül a keresztanyja lett a kis Péternek. Úgy hírlett azért volt ilyen nehéz világrajövetel, mert boszorkány az ki segítségére sietett.

- Tényleg, már emlékszem. És maga elhitte ezeket a rémtörténeteket?

- Méltóságos asszony tetszik tudni nekem semmi bajom a Németh nénivel, részemről még maga az ördög is lehet, nekem nem ártott soha, így én miért is lennék rossz véleményemmel róla.

- Az én rokonaimnak is segített, de végtére is mindenki azt gondol, amit akar. Nem igaz? Mit tudunk most, van hírünk róla?

- Tudtommal – mondta a kopaszodó öregúr a Bárónénak – mai napig foglalkozik a dologgal, többségében sikeres szülésekkel. Bár híre még mindig megosztja a falut.

- Hmm... ez érdekes. Kérem, üzenjen érte, szeretnék beszélni vele. – Mondta a Báróné.

Erzsike épp a ládikájában pakolt, mikor a Báróné embere kopogtatott az ajtón. Nem értette mi lehet az ok, ami miatt kéretik, de ha kéretik hát ment. Oda érve elámult, a kastély magasra törő falain, és egyúttal szomorú is volt, hogy fel kellett mászni a dombtetőre.

Az előtérben ült és várakozott, majd kinyílt az ajtó és beinvitálták egy társalkodó helységbe. Az özvegy Báróné, aki bent állt az ablaknál, csak intett a kezével, hogy hagyják őket magukra. Az ajtó bezáródott.

- Látod azt ott? – Egy portréra mutatott.

- Igen Báróné asszonyom. – Felelte Erzsike megszeppenve.

- Ő a férjem. Szeretnék beszélni vele!

Erzsébet elfehéredett az ijedségtől.

- De hisz ő meghalt... - Felelte megszeppenve.

- Tudom te ostoba! Épp ezért hívtalak ide téged. Érd el, hogy beszélhessek veled, használd a mágikus erődet!

A bába ijedtében forgatta a szemeit, azt sem tudta hova nézzon.

- De méltóságos Báróné asszonyom, nekem nincs ilyen hatalmam, ekkora ereje csak a jó Istennek lehet.

- Azt akarod mondani, hogy nem vagy boszorkány?!

- Nem vagyok...

- Pff...tán hiszel Istenben. Csak nem azt akarod mondani, hogy keresztény vagy? – Kérdezte félvállról a Báróné.

- De igen, az vagyok. – Mondta a bába határozottan.

- Márpedig én beszélni akarok a férjemmel! – Nézett szigorúan a Báróné.

- Kérem, értse meg, ebben nem tudok segíteni. Csak azt tudom tanácsolni, már amennyiben megengedi, hogy fáradjon el a templomba és imádkozzon a szeretteiért!

- Hogy merészeled! Takarodj! Tűnj a házamból! – A Bároné térdre borult és üvöltve zokogott.

Erzsébet összekapkodta a holmiját és elhaló hangon röviden búcsút vett házigazdájától, és a lehető leggyorsabban távozott. Az egyre halkuló üvöltés és sírás végig kísérte lépteit.

VI. fejezet

A kerti munkák szépen haladtak. A rózsabokor rendezett volt, csak úgy, mint a zöldségek ágyásai. Erzsikét már egy ideje nem hívták szüléshez, így ráért az otthoni dolgokkal foglalatzkodni.

Tiszta udvar, rendes ház. A kert végében tyúkok tanyáztak. Csúcsos deszkák választották el a szomszéd Pista bácsitól, melyek téglalap alakot formálva körbevették az egész területet. A tyúkóltól nem messze egy almafa pihent, otthont adva egy békésen szunyókáló cirmos cicának, aki lábát lógatta a nyári szellőben.

Erzsike kosárral az ölében lépett ki a tornácra. Szándékai szerint a lehullott gyümölcsöket készült fölszedni a lombok alól. De meglátta amint férje és Pista bácsi igen kedélyesen beszélgetnek a kerítésnek támaszkodva. Úgy

gondolta nem zavarja meg őket, ráér később is összeszedni azt az almát. Így inkább a ruhák összeszedésével folytatta a teendői sorát.

- Tudod, Lajos igen jó dolga van nálatok az állatoknak, még a macska is fejedelmi ételt kap. – Mondta Pista bácsi nevetve. – Most is csak a lábát lógatja, mint aki jól végezte dolgát.

- Jól is végezte, amióta nálunk tanyázik, egy egér nem sok, annyit se látni a portán. – Felelte Lajos.

- Na, az már igaz! Az én portámon se, pedig nekem nincs is macskám.

- Látod, ez a jószág neked is hasznodra van. – Pödörte meg elégedetten bajsát Lajos.

- Lehet nekem is etetnem kéne. – Mosolygott a szomszéd.

- Na, majd időnként bérbe adom neked. – Veregette meg szomszédja vállát Lajos. – Habár nem jó ötlet, mert Erzsike igen szereti.

- Már ne is haragudj barátom, de egy boszorkánynak legyen is macskája, habár nem jó mert szürke, amazok meg inkább feketében pompáznak. – Nevetgélt Pista.

Lajos nem szólt, de arca komollyá változott.

- Jaj barátom ne haragudj, beszélek itt... Tudod, hogy nem úgy gondoltam. – Mondta zavarában a szomszéd.

- Semmi baj, csak az özvegy Báróné jutott eszembe. Amióta találkoztak Erzsikével, azóta mindenféle furcsaságot összehord róla. Azt meg te magad is tudod, milyen hiszékenyek az emberek.

- Ha elég sokszor mondod, hogy sárkányt láttál, akkor vagy bolondnak néznek, vagy elhiszik neked. – Mondta Pista.

- Vagy már – már ők maguk is látni vélték a tulajdon szemükkel. – Mosolyodott el bajsát megpödörve Lajos. Tudod evvel a dologgal az a legnagyobb gond, hogy Erzsikém szerette a bábáskodást. Ki is tanulta a mesterséget, papírost szerzett és most egy megkeseredett úrhölgy

a kastélyában kuksolva tesz róla, hogy ne hívják egy születéshez sem.

- Tudod, az én véleményem inkább arrafelé hajlik, hogy az özvegyasszonynak valami vaj lehet a füle mögött és így akarja elterelni magáról a figyelmet. – Súgta oda Pistta.

- Ugyan, hagyd már! – Legyintett Lajos. – Pont így keletkezik mindenféle szóbeszéd.

- Hát az lehet, de mindenesetre az bizonyos, hogy amióta férjura meghalt, azóta a Báróné csak szelleme egykori önmagának. Nagyon megviselte a dolog. Gyakran küldet virágot a temetőbe.

- Biztos nem lehet könnyű, de remélem, egyszer majd megbékél és a pletykák is alább hagynak Erzsikéről.

- No! Erre iszom! – Mondta a szomszéd. – Gyere, komám tarts velem, nézzük meg mi is lett abból a fehér szőlőből.

Lajos bement szólni a feleségének a dologról, aztán pár perc múlva már csukódott is a kertkapu.

Erzsike ismételen előjött a kosarával és elkezdte szedni az almákat. Pár perccel később a macska észrevette, hogy gazdája kint van és egy hosszas nyújtózkodás, valamint egy rövid mosakodás után már ott is termett az asszony lábainál. Erzsike letérdelt hozzá, megsimította, sóhajtott egyet és csak ennyit mondott:

- Úgy legyen.

VII. fejezet

Sárvárott már minden készen állt a vendégek fogadására. Az asztalok szépen megterítve, az ülésrend is kész. A felszolgáló személyzet csak a jelzésre várt. A bevonulás természetesen meghatározott sorrendben történt, majd következhetett az ezüst tálakban való kézmosás. Mint az várható volt, ez sem egy rövid esemény lesz, előkelőségek mindenütt. Az özvegy báróné úgy érezte végre a helyén vannak a dolgok.

Természetesen minden fogásnál más- más volt a téma vezérfonala, melyet a vendéglátó főméltóságú pár tartott keretek között. Mint a rakoncátlan patakot, kinek meg kell mutatni merre is folyjon.

- Kedves Báróné asszonyom, öröömre szolgál, hogy újra körünkben láthatom! Ezek szerint megkapta invitációmát.

- Igen meg, Főméltóságú asszonyom, de sajnos kiskutyák a közeljövőben nem várhatóak. Természetesen azonnal szólok, ha új alom születik. Igazán örültem annak, amit a levelében volt szerencsém olvasni.

- Igen- igen, ez egy rendkívül izgalmas történet, bár azt, hogy ez miképpen fordulhatott elő magam sem értem. – Emelte szájához díszes poharát a Hercegné.

- Örülök, hogy sikerült rálelni a gyerekekre. Nagy szerencse. – Emelte poharát a Báróné is.

- Ez nem szerencse barátném, a kutyád mutatott utat. Ámde úgy hallottam, hogy a falutok bábájával neked nem volt szerencséd.

- Nem, hogy az ördög vinné el! Na, mindegy, hagyjuk is...

- Pedig azt mondják igazán jó, sok babának segített már. Képzeld, annak idején még nekem is ajánlották!

- Nem, itt másról van szó, de inkább nem beszélnék róla... - Sütötte le szemét a Báróné...

Közben meghozták a kappanokat is.

- Ahogy gondolod, de vigyázz, ha valóban boszorkány, akkor könnyen megütheted a bokád... - Mondta a Hercegné, és lassú kimért mozdulataival elkezdte megbontani a szárnyas húst.

Az özvegy Báróné bólíntott, majd ő is hozzálátott a következő fogáshoz. Hosszasan gondolkodott vendéglátója szavain, váltogatva a „talán igaza van”, és az „áhh botor-ság” pengéit.

A csörték egyre hangosabbak voltak, és mindinkább éle-
sebben vájtak elméjébe, sok álmatlan éjszakát okozva
ezzel az özvegyasszonynak.

- Nem! – Riadt föl izzadságban fürödve. – Nem igaz!
Boszorkány, boszorkány ha mondom! Nem lehet jó!

Nincs igaza a Hercegnének! – Felkelt, és róni kezdte a métereket a holdfény világította szobában. – De mi lesz akkor, ha megátkoz, Istenem, nincs nekem még elég bajom! Mi lesz, ha átkot szór fejemre, vagy családoméra. Istenem- Istenem... - Járkált föl alá. – Találkoznom kell, találkoznom kell vele újra!

Az ágyra borult és arcát a tenyerébe temetve zokogni kezdett, majd a kimerültségtől egy idő után újra elaludt. Reggel kisimult arccal ült az ágya szélén és figyelte az ablakon átszűrődő napsugarak játékát.

VIII. fejezet

ATanító Úr igen szigorú ember volt, nem nézett jó szemmel semmiféle engedetlenséget. Az óra megkezdésének bevett gyakorlata volt, melynek minden mozzanatát ismerték a gyerekek. Ám ez mégis más volt. A tanítványok épp hozzá kezdtek a betűvetés gyakorlásához, mikor tanítójuk így szólt:

- Van itt, aki úgy gondolja Magok közül, hogy a mesék világában él? – Mondta végigvezetve tekintetét tanítványain, kik zavartan emelték fel fejüket. – No, csak azért kérdezem, mert nem is oly rég egyesek tudni vélték, hogy ez így van és kis híján az életükkel fizettek érte. Csak, hogy tisztázzuk, sok szép történet kering hazánk tündérek lakta földjéről, vagy épp a hegy gyomrában sziklával viaskodó sárkányról, aki küzdelmében akaratlanul is határoz arról, folyják – e víz a felszínre, avagy ne. De Ma-

goknak tanult ember lévén tudniok kell különbséget tenni egy szép történet és a valóság között. Nincs az a csodatévő fa, amiért érdemes lenne kockáztatni Maguk és társaik életét! – Mondta indulatosan miközben az emelvényre csapott tenyerével. – Elő ne forduljon még egyszer! A mese két botor társuk kalandvágját felélesztette. Szerencséjük, hogy a kopók találták meg őket. Az erdő veszélyes, ezt tessék tudomásul venni! Most pedig folytassák a munkát! – Legyintett előre kezével.

Ettől kezdve egy szót sem szólt, csak fel, s alá járkált megfontolt léptekkel és szigorúan bámulta a padlót. Az óra végén ennyit mondott:

- Mehetnek! Az írásokat legyenek szívesek a kezembe adni kifelé menet! Köszönöm!

A gyerekek egyes sorban, mint a katonák, olyan rendezetten hajtották végre az utasításokat. Senki nem merte ráemelni a tekintetét a Tanító Úrra. Bár a csínyt ketten hajtották végre az iskolából, mégis tudták, hogy az elhangzott intelmek mindenkinek szóltak.

Az írásokat nagy alapossággal tanulmányozta a Tanító Úr, aki ezt egyetlenes séta közben tette meg. Olykor egy apró bólintás, vagy egy hosszas homlokráncolás kíséretében. Az adott papíron látottaktól függően. Ő személy szerint a megfontolt haladás és a sok gyakorlás, ismétlés híve volt. Szerette volna, hogy a lehető legtökéletesebb munkák kerüljenek ki a gyerekek kezei alól. Ami persze soha sem valósult meg teljesen, de azért törekedett rá.

A nap végén odaintette magához az erdőjáró fiatalokat:

- Na, hogy is volt ez Uraim?

A két fiú ismételten lesütötte szemét. Az egyik nem is szólt, csak hallgatott. A másik, nevezetesen Péter, halkan szőtte a szavakat egymás mellé.

- Tetszik tudni Tanár Úr, mi csak... csak szerettük volna megtudni tényleg úgy van-e azokkal a fákkal, ahogy mondják.

- Miért, hogy mondják? – Húzta fel szemöldökét az oktató.

A két fiú zavartan nézett egymásra.

- Úgy mondják, tetszik tudni, ha éjfélkor megkerülik őket háromszor, akkor teljesítenek három kívánságot.

- Úgy. – Sóhajtott az öregúr, és karba tette a kezét. – Aztán fekete macskát vittetek-e magatokkal? – Kérdezte mosolyogva, a két fiú nem szólt. – És mi lett volna a három kívánság, ha szabad tudnom?

Péter gondterhelten tekergette a kezét.

- Sok enivaló, sok pénz és, hogy a nagy háborúban eltűnt emberek kerüljenek végre elő! – Mondta a fiú, miközben alkarjával egy pár könnycseppet törölt ki a szeméből.

A tanár úr szigorú vonásai kissé megenyhültek, megsimította a fiatalok fejét.

- Tudjátok fiúk tőlem távol áll az efféle babonaság, de ha én kívánhatnék, akkor azt mondanám, a nagy háború ne is történjen meg. Így talán pontosabb. Na de mindig abból a helyzetből kell kihoznunk a legtöbbet, ami megada-

tott! Nem igaz? – A Tanár Úr a gyerekekre nézett. – És most indulás haza. Örülök, hogy nem lett bajotok!

- Viszont látásra Tanár Úr! – szólt Peti, a másik fiúval szinte egyszerre.

- A viszont látásra! – Bólintott az oktató.

IX. fejezet

A szántóföld az erdő határában feküdt, Lajos épp a déli pihenőét töltötte, mikor egy gyorsan közeledő alakot vélt felfedezni a távolban. Ahogy közelebb ért látta, hogy a felesége Erzsike az. Egy levelet lobogtatott a kezében. És ezt kiabálta:

- Lajos! Lajos! A fiúnk írt, a fiúnk írt!

Ahogy közeledett egyre nyugodtabban vette a levegőt, és a beszéde is békésebbé vált.

- Biztos vagyok benne, hogy minden rendben van. – Mondta Lajos.

- Gyakorlatra vezényelték őket. – olvasta Erzsike. – A levelet Szombathelyen adta föl, bizonyára azon a környéken vannak most is.

- Ki tudja, azóta már tovább is állhattak.

- Mindegy a lényeg, hogy jól van és...

De nem volt idő befejezni a mondatot, egy gyorsan közeledő robajra lettek figyelmesek, majd egy nagy csattanás rázta meg az erdőszélet, melyet ordítások és sikítás követte. Lajos és Erzsike összenézett, a levelet eltették és futásnak eredtek a segélykérő kiáltások irányába.

Egy szolidan díszített, sötét fából készült lovas kocsi és annak kísérete tárult a szemük elé. Az igen kényelmesnek látszó utazó alkalmatosság oldalára fordulva feküdt az úton hatalmas porfelhőt kavarva. Darabjai messzire szóródtak, az ég felé néző oldala erőteljesen deformálódott. A kocsit húzó két paripa közül az egyik vértócsában feküdt, szeme üres volt már. A másik rémulően ágaskodott, testét sár és vér borította, a kantár nem eresztette. Egy közelben álló nagy öreg fa törzsén pedig hatalmas szétforgácsolódott sérülés adott bizonyosságot az elmúlt percek eseményeiről.

Lajos előre sietett, és intett a feleségének maradjon hátul. Nem nagyon tudta felmérni a helyzetet, de azt érezte, hogy valami nagy baj történt és látta, amint négy egyenruhás fegyveres férfi és egy idősödő asszony egy terhes nőt húz ki a kocsiból. Lajos hátrafordult, hogy ezt elmondja Erzsikének, de ő addigra már futásnak eredt az áldott állapotban lévő nő irányába.

- Erzsike várj meg! – Kiáltott rá Lajos, és ő is futni kezdett. – Azt sem tudjuk még, hogy miféle népek ezek. Ha jól értettem, talán németül beszélnek.

Ahogy futottak, Erzsike egy fehér kendőt vett elő és a magasba tartotta. Majd németül hozzátette:

- Segíteni jöttünk.

Nagy igyekezetében majdnem felbukott a kocsiban, aki félig az úton feküdt, arccal lefelé fordulva.

- Lajos nézd meg, mi van ezzel az emberrel! Én megyek az asszonyhoz!

Mire odaért kiszedték a terhes asszonyt a kocsiból és félig ülő helyzetben megtámasztották. Homloka izzadt, levegőért kapkodott. Az idősödő nő ott térdelt mellette, a homlokát törölgette és próbált segíteni rajta.

Erzsike odaérve letérdelt mellé, és németül kérdezgette a gondoskodó nőt:

- Mi történt?

- Siettünk, mert erősödtek a fájdalmak, mielőbb a várkastélyba akartunk érni. – Mondta a gondoskodó asszony hadarva, zavarodott tekintettel. – A kocsi megbillent, kisodródott, nagy csattanás volt, zúrzavar támadt, a többire nem emlékszem. Én mondtam a drágámnak, hogy ilyen állapotba ne induljuk útnak. Én mondtam! Én megmondtam! A nevelőnője vagyok, nagyon régóta ismerem már a Hercegnőt, és tudom, ha ő elhatároz valamit, akkor se Isten se ember nem beszél le róla. És a Főméltóságú asszony elhatározta, hogy a gyermeke még nem fog világra jönni és meg tudja látogatni barátnőjét. Tudja, aki rendszeresen itt tölti a nyári időszakot abban a

pompás közeli várban. Mondtam én, hogy nem kéne útnak indulni! Ugye megmondtam!

Erzsike már szinte oda se figyelt a nevelőnőre, csak a hercegnőt látta maga előtt. Megfogta a kezét és ezt mondta neki:

- Nyugodjék meg Kedves! Minden rendben lesz!

A hercegnő csak zihált, nem tudott megszólalni.

- Hozzanak tiszta vizet és ruhákat! – Az egyenruhás férfiak zavartan néztek egymásra. – Gyerünk, most azonnal! Kérem, ne késlekedjenek!

Közben Lajos is megérkezett.

- A kocsis halott. – Kezdte fújtatva Lajos. – A kíséret többi tagja jól van. Két katona lóra ült és elvágattak segítségért.

- Értem. Szedj össze ruhaféléket és vizet. – Mondta Erzsike.

- Ki ez az ifjú asszony? – Kérdezte Lajos.

- Egy Hercegnő. Látogatóba jött. Na, siess!

- És ez a másik asszony? – Kérdezte ismét.

- Nem mindegy az neked? Iparkodj! – Fortyant fel Erzsike.

- Jó-jó megyek, bocsánat! – Mondta a férje.

Erzsike ismét a hercegnőhöz fordult.

- Jól van Kedves, minden rendben lesz! Egyenletesen vegye a levegőt. Ez az!

- Nem bírom, nem bírom tovább... - Suttogta a hercegnő.

- Dehogynem Édesem. – Erzsike végigsimította az ifjú hercegnő arcát. – És most nyomjon!

- Áhh! – Kiáltott föl torkaszakadtából a hercegnő.

- Nagyon jó! Lélegezz Kincsem! Lélegezz! – Majd odafordult a nevelőnőhöz. – Tartsd a fejét Öreganyám! Úgy jó lesz!

Újabb nyomás és üvöltés következett. Időközben megke-
rültek a ruhadarabok és a víz is. Húsz perc után megszü-
letett az ifjú herceg. De nem volt nagy öröm, hiszen jóval
korábban érkezett, mint kellett volna. Így az életnek szik-
rája épp, hogy csak pislákolts benne.

A Hercegnő kimerült, ahogy rápillantott gyermekére, egy
mosoly indult el a száján, de nem fejeződött be, mert a
következő pillanatban az ifjú hercegnő, aki most anyává
lépett elő, elájult.

A gyermek pihegett, de Erzsike tudta, hogy nincs sok
ideje. Karjában tartotta, nem engedte el. Csendesen
imádkozni kezdett, majd a gyermek fölé hajolva keresztet
vetett. Pár perccel később a pihegés abba maradt. Erzsike
megpróbálta minden tudását latba vetve visszahozni a
gyermeket az élők sorába. De sajnos a megérkező segít-
ség a romok között egy Isten karjaiba távozó csecsemőre
és eszméletlen anyjára találták a keserű könnyeket nyelő
kísérők gyűrűjében. Egy halott kocsis és egy elhullott ló
által közrefogva. Na meg Erzsikére és Lajosra.

Ők is mentek a kastélyba meghallgatásra. Külön- külön hívták be őket. Így alkalma nyílt a kopaszodó cselédnek kettesben maradni Erzsikével, kinek tekintete szomorúsággal volt tele.

- Asszonyom! – Szólította meg a cseléd. – Ahogy hallom, nem volt mit tenni. A katonák elmondták, hogy amit lehetett ön megtett. Legalábbis amennyire értenek hozzá ugyebár...

- Az ehet. – Válaszolt szomorú, csendes hangon Erzsike.

- A nevelő nő is azt magyarázta, hogy Úrnője az ismeretlen erdei bábának köszönheti életét. – Mondta a cseléd.

- Valóban? – Kérdezte közönyösen Erzsi.

- Ahogy mondom Néne! Higgyen nekem... érzésem szerint a jutalom sem marad el.

- Jutalom? – Kérdezte háborogva Erzsike. – Jutalom? Miféle jutalom? Nem kell nekem semmiféle jutalom!

Majd nyílt az ajtó és beszélgetés félbeszakadt. Németnémet behívták meghallgatásra. Az ajtóból még visszaneézett a szolgálóra és fejcsoválva, halkán ennyit mondott:

- Jutalom...

Majd az ajtó bezáródott mögötte.

X. fejezet

Atörténetekkel kapcsolatos szóbeszédék gyorsan terjedtek a faluban. Erzsike jó híre fokozatosan kezdett helyre állni. Ismét egyre többen hívták magukhoz bábáskodni. Egy idő után ez oly nagyra duzzadt, hogy Erzsike azon kapta magát, hogy mindig sietnie kellett valahova. De volt ám ennek előnye is, mert ugyanis Lajosnak az óta jobban ízlett a felesége főztje, mióta nagy igyekezetében rendszeresen odaégette egy kicsit a rántást.

- Hidd el, így az igazán finom! – Mondta Erzsikének mosolyogva Lajos.

- Így igaz Kereszt! – Mondta Péter, aki épp látogatóban járt náluk.

- Na, ti csak ne szépítsétek itt a dolgokat! Tudom, amit tudok. – Mosolygott. – Inkább azt mondjad fiam, mi a helyzet odahaza? Édesanyád és édesapád? Minden rendben velük? Remélem, jól szolgál az egészségük. Gondolom, sok munkájuk van ilyentájt.

- Hát, ami azt illeti, akad. Édesapámat nem sokat látom. Reggel elmegy, estefelé hazajön.

Lajos megértően bólintott.

- És az iskola? Tudsz-e már betűt vetni és számokat eredményesen művelni? – Kérdezte Keresztapja.

- Tudok hát! – Válaszolt magabiztosan a fiú.

- Valóban? – Húzta föl szemöldökét Lajos. – Amott van egy nagy kosár. Roskadásig tele almával. A felét hazaviheted. A rosszakat válogasd ki és tedd félre!

- Úgy lesz! – Mondta a fiú.

Péter neki is látott a dolgoknak. Közben Erzsikére pillantott.

- Hát meg sem kérded Kereszt, hogyhogy eljöttem ennyi idő után?

- Nem én! A lényeg, hogy itt vagy velünk. – Mondta Erzsike határozottan.

- Tudod, a környékünkön egyre többen gondolják úgy, hogy nem Ördögtől való, amit csinálsz. Édesanyámék is megbékéltek már veled.

- Na, csakugyan? – Erzsike karba tett kézzel billegette meg a fejét. – Ennek szívből örülök. De inkább azt mond meg fiatalúr, mi a helyzet az erdőben tett kívánságokkal? – A fiú egy pillanatra abba hagyta a válogatást. – Tudod, errefelé gyorsan terjednek a hírek.

- A Tanító Úr szerint butaság volt kimenni... pedig én csak jót akartam! – Sütötte le szemeit Péter.

Erzsike odaguggolt hozzá és feje búbját megsimogatva így szólt:

- Jót tenni dicséretes dolog. De mielőtt ilyesmire adnád a fejed, nem árt egyeztetni egy felnőtt emberrel. Példának

okáért: a szüleiddel. Hidd el, érdemes őket meghallgatni, még akkor is, ha úgy érzed felesleges, mert úgyszem értenének meg. Lehet, hogy valami olyat mondanak majd, ami így vagy úgy, de a későbbiekben hasznodra válik. Arról nem is beszélve, hogy halálra rémítetted őket.

- Megértettem. – Mondta a fiú. – Képzeld, az iskoláig eljutott a híred. Azt mondják, hogy valami főméltóságú embernek segítettél.

- Segítettünk. – Javította ki Lajos.

- Az meglehet, de elsősorban Keresztanyámról mesélnek az emberek. Azt mondják, hogy a környéken már csak egy özvegyasszony morog a kastélyában, és nem hajlandó tudomásul venni a történeteket. Én nem is értem, hogy van ez. – Mondta Péter.

- A gyászoló szerelmes ember másképp látja a világot. – Mondta Lajos.

- Levél Némethnének! Levél Némethnének! – Szakította félbe egy erőteljes hang a beszélgetést.

- Jövök! – Mondta Lajos.

A kertkapu előtt egy futár állt.

- Parancsoljon, én a férje vagyok. – Lajos kezét fogott az úrral.

- Adjon Isten! Ezt kérem, csak a Bába kezébe adhatom. Külön utasítást adtak rá. – Mondta a jólöltözött úriember.

- Erzsike gyere! – Kiabált Lajos a kapuból.

- Gyere, fiam menjünk! Nézzük, meg mit akar. – Mondta Erzsike és egy perccel később, mindhárman a kertkapuban voltak.

A futár egy pecsétetes levelet adott át, melynek az volt az egyetlen ismertető jele. Majd hozzátette:

- Többet nem mondhatok! Az Isten áldja magukat! – És a futár amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan távozott.

Az asztal körül hosszasan nézegették a levelet, amúgy olyan zárt állapotban. Elképzelésük sem volt, hogy mi lehet benne. Majd Erzsike így sóhajtott föl:

- Hát... ahhoz, hogy kiderüljön mi ez, mindenekelőtt fel kell törni! – Mondta, óvatosan kezébe véve a levelet.

A levél kinyitása után alaposan kikerekedtek a szemei, és felhúzta szemöldökét.

- Na, mi áll benne? Mi áll benne? – Kérdezte izgatottan Péter.

- Ha én azt tudnám édes fiam, akkor talán megmondanám. De nem tudom. – Mondta Erzsike nagy megdöbbenésében.

- Hát az meg, hogy lehet, hiszen te beszélsz németül is, nem? – Mondta Lajos, miközben mindhárman a levél szövegére fordították tekintetüket.

Aztán minden világossá vált, hiszen abban biztosak voltak, hogy ez nem német és végképp nem magyar, de még csak nem is latin írás volt. A vonalvezetés nagyon kellemes látványt nyújtott. Finom mozgásról és lendületről tett tanúbizonyságot a jól tagolt szöveg. Az írás végén a szövegtől látványosan elkülönült egy szó, amiről szintén

nem tudták mit jelenthet, de furcsábbnak hatott a többitől.

- Had nézzem meg közelebbről! – Mondta Péter. – Az iskolában láttam már ilyen betűket.

- És? Szerinted mi lehet? – Kérdezte Erzsike, tekintetét a fiú felé fordítva.

- Kereszt! Úgy gondolom, ezt franciául írták. – Válaszolt Péter.

- Franciául? Ugyan miért írnának nekem levelet franciául, hiszen el sem tudom olvasni. Lajos! Miért írnak nekem franciául? – Kérdezte izgatottan férjét Erzsike.

- Azt nem tudom ugyan, de ismerek valakit, aki segíthet megérteni a leveledet. – Lajos mély és komoly tekintettel nézett Erzsikére, kinek arca egy pillanat alatt elfehéredett.

XI. fejezet

Péter egy kosár almával tért haza. Volt nagy öröm. Rögtön elkezdtek faggatni őt a komájuk és felesége hogylétéről. Érdeklődtek az élményekről, hogy miben segített, jól érezte-e magát.

Minden rendben zajlott, ám édesanyjának feltűnt, hogy fia olykor elfordítja tekintetét és pillanatnyi zavarában, mintha megállna a folyékony beszédben.

- No, mi a helyzet fiam? Tán csak nem szomorú lettél, hogy haza kellett jönnöd? – Kérdezte tréfálkozva édesapja.

- Nem apám én csak... Én csak... - Akadozott Péter.

- Nyögd már ki fiam! – Szólt rá az anyja. – Tán csak nem titkolsz valamit előlünk? Mégis miért nem beszélsz em-

berhez illőn? Tán nem tanították meg neked az iskolában a helyes beszédet?

- Én csak félek, hogy édesanyám komámasszonyának valami baja lesz! – Mondta hangosan Péter. Ezután pedig lesütötte szemeit.

- Ugyan miért lenne? Ne beszélj már bolondságokat, az az asszony akár a forgószél tetején is képes táncot járni, amilyen habókos. Nem hinném, hogy bármi baj érné. – Mondta Péter édesanyja.

- De valami oka csak van, hogy ezt mondja a gyerek, hagyjad, hagy beszéljen! Mi történt fiam? – Kérdezte Péter apja.

- Pár nappal ezelőtt Keresztanyám kapott valami furcsa névtelen levelet, amit akárhogy vakartuk a fejünket, nem tudtunk megfejteni. Tudod apám francia nyelven írták. Nem beszéltünk róla senkinek, de biztos fontos lehet, mert le volt ám pecsételve és futár hozta. Egyenesen a tulajdon kezébe kellett adnia. – Itt Péterbe belefojtották a szót.

- Lehet, hogy idézés. – Mondta Péter apja.
- Idézés persze, ne beszélj már zöldeket! Erzsi ismételten köztisztületnek örvend a faluban. A rosszindulatú pletykákat egyre kevesebben hiszik el. Én mondom nem idézés az! – Mondta az asszony, ráfordulva férjére.
- Hát épp ez az! Hogy, oda akar menni! – Mondta Péter háborogva.
- Hova? – Kérdezte csendesen az apja, miközben egy pipára készült rágyújtani.
- A kastélyhoz. – Mondta Péter.
- A kastélyhoz? Nem hiszem fiam. Ahhoz a kastélyhoz? Nem lehet, hogy valamit félreértettél? – Kérdezte édesapja.
- De nem ám! – Szólt meg egy hang az ajtóban. – A Bárónéhoz megyünk. És szeretném, ha segítenének ebben.

- Igen, ezt is el akartam mondani: Kereszték is itt vannak.

– Szólt Péter.

- Erzsikém, te itt? Nem gondolhatod komolyan! Hiszen most az az asszony minden pletyka forrása. Csak úgy szórja az átkokat tornyaiból. És sajnos van olyan köztük, ami olykor még célba talál. – Sápítózott Péter édesanyja.

- Nem érdekel, ez el van döntve! Komámuram kérlek, add kölcsön a szekeredet nekünk jószággal együtt! Lajos majd elvezeti, ahova kell, aztán sértetlenül visszahozzuk. A szavamat adom! – Mondta Erzsike határozottan.

Erzsike komája elismerően bólintott, miközben felesége a fejét rázta.

- Bolond vagy te Erzsike, az már biztos! – Sóhajtott Péter édesanyja.

XII. fejezet

Akastély komor és sötét volt, már messziről lehetett látni, ahogy elül a domb tetején. Olyan volt, mint egy zsémbes angol úr, aki gyanakvással figyel minden közeledőt. Nem is beszélve lakójáról, aki most is idegesen járkált fel alá az ablak előtt.

- Mit tegyek? Ezek ide akarnak jönni, hogy a rosszsebecye meg őket! Pont ide! – A Báróné elég erélyesen beszélt saját magával és mindeközben egy pillanatra meg nem állt. – Hát persze világos miért is mennének máshová. Hiszen a levélben meghallgatást kértek tőlem. Tőlem, pont tőlem! Hogy, a fene vinné el az összest! Bár igaz, ami igaz, nagyon szép levelet írtak, vagy inkább írtattak. – Mondta, és az asztalkán lévő ezüsttálcára tekintett, amelyen egy ezerszer átolvasott, ám de válasz nélkül hagyott, igen tömör és rendkívül udvarias levél volt nyitott állapo-

tában. – Nem! Nem! Volt képe, azok után, hogy cserbenhagyott minket, egy ilyen levéllel fordulni hozzám! Hát még mit nem! Én aztán nem nyitok ajtót egy boszorkánynak! – Mondta és ismételten kitekintett az ablakon. A szekér már nagyon közel járt. Amint ez tudatosult benne felkiáltott és a folyosóra rohant.

A portrék katonás sorrendben lógtak a falakon. A Báróné megtorpant, férje képmása előtt állt. A portré komoran és mozdulatlanul nézte a feszült asszonyt.

- Miért nézel így rám? Tán azt gondolod megőrültem? Nincs további mondani valód? – Egyre erőteljesebbek voltak a kérdések. – Beszélj! Mond, mit tegyek? Beszélj már! Csak hallgatsz azon a falon, és azt hiszed, te vagy mindenek tudója! Hát tudd meg, nem így van! Évek óta csak hallgatsz! Magamra hagytál. Időnek előtte egyedül lettem. – Könnyek gurultak végig a dühös arcon. – Egyedül vagyok. – A Báróné elhallgatott egy pillanatra, majd a hangja csendesre váltott. – Értsd meg, nem engedhetem be, mindenki azt hiszi rendes, de hidd el, én tudom az igazságot! Csak én, egyedül én látom tisztán a dolgot!

Hát azt mondom átok reá! Átok! Átok! – A Báróné ekkor hátra lépett kettőt és a képre emelte tekintetét. – Kérlek, ne nézz így rám, tudom az igazat! Ugyan miért segítek neki, mi okom volna rá?

Majd ismét csend lett. A ház úrnője lassú léptekkel elhagyta a folyosót, betért a hálósobába és leült. Lassú mozdulatokkal megigazította haját és végigsimította ruháját. Kintről hallotta kutyái ugatását, melyből sejteni lehetett, hogy pár pillanat és megérkeznek.

A ruhaigazítást követően tekintete a tükörrre tévedt. Mély elgondolkodó fejjel nézte a visszatekintő szomorú aszszonyt. Majd ennyit kérdezett:

- Mi okom volna rá? – Fésűjét letette és határozott léptekkel kifordult szobából. A főkapu fölötti téglalap alakú erkélyre sétált.

A személyzet tagjai feszülten figyelték a Bárónét, hiszen végighallgatták, ha akarták, ha nem, az iménti monológot. Legalább is, ami a kiabálás részét illeti. Így aztán

nem mertek cselekedni. Csak vártak, miközben a kutyák csaholása beburkolta az egész kastélyt.

A Bároné nyújtott karokkal, tenyerével támaszkodott a korlátnak és letekintve végigmérte birodalmát. Sóhajtott egyet, és így szólt:

- Kérem, vezessék el a kutyákat és nyissák ki a kaput! –
Ezután megfordult és sietve elsétált a kastély belseje felé.

XIII. fejezet

Erzsikét egy könyvekkel teli szobába vezették, amelynek íróasztalánál a Bároné foglalt helyet kezében egy levéllel. Fel se nézett, úgy szólt:

- Miért jöttél ide? Hiszen nem adtam választ. És ha éppen nem érek rá? Vagy nem akarlak látni? – Felemelte tekintetét és szúrós szemekkel nézett az ajtóban megkövülten álló bábára.

- Üdvözlöm a Nagyméltóságú Bároné Asszonyt! Bízom benne, hogy jól szolgál az egészsége! – Mondta Erzsi, halk udvariassággal.

- Én is üdvözöllek Németh Lajosné. – Mondta nyugodt hangon a kastély úrnője. – Ha nem fogadtalak volna, hogyan cselekszel?

- Báróné asszonyomnak igaza van, nem érkezett válasz a Nagyméltóságú asszonyomtól levelemre. De kérem, értse meg... meg kellett próbálnom. – Mondta Erzsike.

- Csakugyan? – A Báróné letette a levelet. – És vajon miért segítenék neked, miután oly csúfosan cserbenhagytál?

- Tisztelettel Báróné asszonyom, én csak az igazat mondtam. Nem akartam hamis szóval pénzt kicsalni Nagyságodtól. – Mondta elhaló hangon Erzsike. – De ha viselkedésemmel megbántottam kérem, bocsásson meg nekem.

A Báróné az előtte heverő audienciakérő levélre tekintett melyet Erzsikétől kapott, majd fölállt és odalépett beszélgetőtársához.

- Meg kell, mondjam nagy udvariatlanság, amit most tettél, be se kellett volna, hogy engedjelek. Mindazonáltal nagyra értékelem bátorságodat és egyenességedet. – A Báróné egy barátságos mozdulattal beljebb invitálta Né-

methnét és lassan elkezdett sétálni a szobában. – De mondd csak! Miért épp hozzám fordultál?

- Mert a Nagyméltóságú asszonyon kívül nem ismerek senki mást, aki oly jól ismerné a francia nyelv rejtjelmeit, hogy egy titokzatos levelet, melyet egy futártól kaptam lepecsételt állapotában, teljes biztonsággal képes lenne lefordítani. – Mondta Erzsike.

A Bárónénak tetszetek a hízalgő szavak, megsimították egy kicsit összetőredezett lelkét. Na meg aztán egyre jobban érdekelte, hogy ugyan mi is állhat abban a titokzatos levélben.

- Csakugyan? Kőszőnőm kedves szavaid. – Mondta a nagyméltóságú asszony. – Bár tudásom kissé megkopott, de talán tudok segíteni neked. – A Báróné űlőhellyel kínálta Erzsit, és ő maga is helyet foglalt.

- Kőszőnőm Nagyméltóságú asszonyom. – Mondta Erzsébet.

- És mond, itt van nálad a levél? – Kérdezte a Báróné.

- Természetesen. Kérem Báróné asszonyom, ugye segít nekem? – Mondta Erzsike elhaló hangon, majd remegő kézzel odanyújtotta, a vele szemben ülő Bárónénak a levelet és kitörölte bepárásodó szemeiből a könnyeket.

A ház úrnője ezt látva, megérezte, hogy ez a levél tényleg fontos a bábának, aki valóban úgy gondolja, hogy ő az egyetlen, aki a segítségére siethet. Ebben a pillanatban minden harag és ellenszenv elszállt belőle, úgy érezte segítenie kell ezen a szegény asszonyon.

- Segítek, persze hogy segítek. – Mondta nyugodt, kiegyensúlyozott hangon a Báróné, óvatosan elvette Erzsikétől a levelet, majd barátsággal megfogta a kezét. – Na, lássuk csak, mi van itt! – Mondta, és épp, hogy hátradőlt szemei kikerekedtek. Annyira meglepődött, hogy zavarában rögvest hangosan kezdte el fordítani a levelet.

Ugyanis felismerni vélte a kézírást.

XIV. fejezet

Az egyszerű levélpapír szép lassan formálódott és felemelkedett az alkotó kezének súlya alatt, aki így vetette rá suhanó betűit:

„Kedves Németh Lajosné bábaasszony!

Remélem, levelem jó egészségben találja, melyet 1929. november 17. napján bátorkodtam megfogalmazni.

A templomból hazafelé jövet ötlött fel bennem a gondolat, hogy pennát ragadjak, és írjak. Írjak egy őszinte és tiszta barátságról, mely oly ritka manapság és melynek mibenlétét és hogyanját bizonyára maga is ismeri. Talán még emlékszik egy meglehetősen balul sikerült utazásra, amely hazájában esett az erdőszélen. Amikor is egy ifjú

hercegnő amaz áldott állapotában útnak indult messzi hazájából, hogy régi barátnőét felkeresse. Ámbár mindenki javasolta, hogy az utazást érdemes volna elhalasztani, ő mégis útnak indult, gondolván, hogy nem érheti semmi baj. A baj bekövetkezett. És, mint utána sikerült megtudnom Te magad voltál ki életét, életüket megmenteni igyekeztél.

Tán nem hiszed, de igencsak sok mindent tudok rólad, a várkastély udvarában gyorsan terjednek a hírek. Aztán mindenkire rá vagyon bízva hogy hitelt ad-e neki, vagy a szellő hóbotos játékanak tekinti a hallottakat.

Távol álljon tőlem, hogy boszorkánysággal vádoljalak, hiszen jómagam úgy gondolom, hogy az Isten akaratából voltál te ott a felborult hintó közelében. De azt tudom, hogy egy szerelmes özvegyasszonynak rögeszméjévé váltál. Kérlek, ne neheztelj rá ezért! Keserűségében nem tudja, mit cselekszik. Hiszem, hogy egyszer megbékél majd.

A Barátném, kit van szerencsém gyermekkorunk óta annak mondani, azóta is sokat mesél a történekről, melynek nagy részét szintén csak elbeszélésekből ismeri, mert ő maga nem képes rá visszaemlékezni, és bármennyire is szeretne, nem mer írni Néked. Mert, mint mondja, gyalázatos és kiszolgáltatott helyzetének emlékétől szabadulni nem tud. Így hát én vagyok, ki titokzatos ember módjára levelét fogalmazza. Kérlek, bocsásd ezt meg nekem!

Azt beszélük, hogy keresztet vetettél a gyermek fölött mielőtt útjára engedted. Biztos vagyok benne, hogy abban a percben szíved legmélyén rózsza nyílt és az vezérelte kezed. Minthogy sikerült az ifjú hercegnőt az élők sorában tartanod.

Akár, hogy is. Én szeretettel és megbecsüléssel gondolk rád. Kérlek, bocsásd meg nekem, hogy, soraim megfogalmazása közben eme közvetlen hangnemet ütöttem meg, de tán egy ilyen titkos levélben, mint ez is, megengedhető az ilyesmi.

Örömmel tudatom, hogy a hercegnő az óta is jó egészségnek örvend, és ismételten áldott állapotba került, melynek esélyét tőled kapta meg. Hidd el nekem, hogy ezt ő maga is tudja.

Hálás vagyok Neked azért, amit tettél! Amíg Én élek és bírom erővel, sárvári rezidenciánkon mindig szívesen látott vendég leszel.

Isten áldjon!

P.I. v. C.”

A levélnek, amely súlya alatt a lélek is meghajlik, így lett

vége.

A *Fákon túl... címet viselő elbeszélő költeményem (Miskolc, 2009.) és a Mi című novellakötetem (Miskolc, 2018.) megírása után bátorkodtam megalkotni első történelmi témájú kisregényemet.*

A 19. sz. végén és a 20. sz. elején járunk Magyarországon, ahol egy bába életének vezérfonalán kísérhetjük végig a történetet. Telve sejtelmes utalásokkal, gyakran kerülve a konkrétumok megfogalmazását, hogy a kedves olvasó maga világíthasson rá a háttérben megbúvó összefüggések szövedékére.

Eközben a mű természetesen keresi a választ a falusi bábák kettős megítélésének mértjére és hogyanjára két nő személyes konfliktusának kibontakoztatása során.

A szerző.

Miskolc, 2019.